

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lipca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska (przewodniczący)

SSN Władysław Pawlak (sprawozdawca)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie ze skargi D. S.

o wznowienie postępowania

w sprawie z powództwa D. S.

przeciwko E. K.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 12 lipca 2018 r.,

zażalenia powódki na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 28 listopada 2017 r., sygn. akt I ACa [...],

1. oddala zażalenie;

2. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] na rzecz adw. I. D. wynagrodzenie w kwocie 1170 (jeden tysiąc sto siedemdziesiąt) zł, powiększonej o stawkę podatku od towarów i usług, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce D. S. w postępowaniu zażaleniowym.

UZASADNIENIE

Powódka D. S. wniosła skargę o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 29 maja 2017 r. (sygn. akt I ACa [...]) z powodu nieważności, którą upatrywała w udzielonej przez SSA A.K. na rozprawie w innej sprawie (sygn. akt I ACa [...]) informacji, że po wniesieniu wniosku o wyłączenie sędziego, rozprawa w danym dniu nie może zakończyć się wydaniem wyroku. Natomiast w sprawie I ACa [...] został wydany wyrok.

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny w [...] odrzucił skargę powódki o wznowienie postępowania, podnosząc, że skarżąca oparła skargę na ustawowej przesłance, która jednak nie miała miejsca. Postępowanie w przedmiocie wniosków powódki o wyłączenie sędziów Sądu Apelacyjnego M. B., R. J. i G. K., którzy w dniu 29 maja 2017 r. uczestniczyli w składzie orzekającym, który wydał wyrok w sprawie I ACa [...], zostało zakończone przed wydaniem tego wyroku, a ponadto wskazani sędziowie nie podlegali wyłączeniu z mocy ustawy.

W zażaleniu skarżąca domaga się uchylenia powyższego postanowienia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Zarzuciła naruszenie prawa procesowego, tj. art. 401 pkt 1 k.p.c. przez nie przyjęcie, iż zachodzi ustawowa przesłanka dopuszczalności wniesionej skargi o wznowienie postępowania, z powodu nieważności wywołanej wydaniem prawomocnego wyroku w sprawie I ACa [...] przez sędziów, w stosunku do których nie zostały rozstrzygnięte wnioski o ich wyłączenie; art. 403 § 2 k.p.c. przez nieprzyjęcie, iż zachodzi ustawowa przesłanka dopuszczalności wniesionej skargi o wznowienie postępowania, w związku z wykryciem przez skarżącą takich okoliczności faktycznych i środków dowodowych, z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy; art. 410 § 2 k.p.c. w zw. z art. 403 § 2 k.p.c. przez odrzucenie skargi przez Sąd Apelacyjny pomimo nie wyjaśnienia w sposób wyczerpujący okoliczności podnoszonych przez skarżącą, w tym również odnoszących się do daty dowiedzenia się o nowych

okolicznościach i dowodach, co stosownie do art. 410 § 2 k.p.c. jest obowiązkiem sądu badającego wstępnie skargę o wznowienie postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W świetle art. 410 § 1 k.p.c. dopuszczalność skargi o wznowienie postępowania zależy od oceny, czy przyczyna wznowienia, na której skarga została oparta, istnieje nie tylko formalnie - przez powołanie jej w skardze - lecz czy rzeczywiście występuje i jest uzasadniona (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2014 r., IV CZ 112/13, nie publ.). Zatem, odrzucenie skargi o wznowienie postępowania może nastąpić także wtedy, gdy powołana w niej podstawa wznowienia została sformułowana w sposób odpowiadający ustawie, ale w rzeczywistości podstawa ta nie występuje (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2013 r., III UZ 3/13, nie publ.). W związku z tym, badanie przesłanki oparcia skargi o wznowienie postępowania na ustawowej podstawie, obejmuje również ustalenie, czy podstawa wznowienia rzeczywiście istnieje (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2010 r., III CZ 18/10, nie publ.).

Z poczynionych ustaleń wynika, że postanowieniem z dnia 19 października 2016 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił wniosek skarżącej z dnia 14 lipca 2016 r. o wyłączenie m.in. sędziów Sądu Apelacyjnego w [...] M. B., R. J. i G. K. od rozpoznania apelacji skarżącej od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 28 stycznia 2015 r. We wniosku z dnia 28 grudnia 2016 r. powódka wniosła o wyłączenie wszystkich sędziów orzekających w Sądzie Apelacyjnym w [...], jednak wniosek ten został zwrócony zarządzeniem Przewodniczącego z dnia 10 lutego 2017 r. Postanowieniem z dnia 15 lutego 2017 r. Sąd Apelacyjny w [...] odrzucił zażalenie powódki w części dotyczącej wskazanych sędziów, zaś w pozostałym zakresie zażalenie oddalił. Skarżąca wniosła następnie o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w celu wniesienia zażalenia na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 19 października 2016 r. Wniosek został oddalony postanowieniem Sądu Apelacyjnego z dnia 13 kwietnia 2017 r.

W dniu 13 kwietnia 2017 r. powódka wniosła o wyłączenie m.in. sędziego Sądu Apelacyjnego w [...] M. B. Sąd Apelacyjny wniosek w tym zakresie odrzucił.

Zażalenie powódki zostało oddalone postanowieniem Sądu Apelacyjnego z dnia 25 maja 2017 r. W kolejnym piśmie skarżąca domagała się ustanowienia pełnomocnika z urzędu celem złożenia wniosku o wyłączenie wszystkich sędziów Sądu Apelacyjnego w [...], wyznaczenie innego sądu oraz wyłączenie sędziów Sądu Apelacyjnego w [...] M. B. i G. K., a także o przewrócenie terminu do wniesienia zażalenia na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 20 kwietnia 2017 r. Postanowieniem z dnia 29 maja 2017 r. Sąd Apelacyjny odrzucił powyższe wnioski.

W konsekwencji w sprawie I ACa [...] prawomocny wyrok został wydany przez sędziów, w odniesieniu do których wnioski skarżącej o ich wyłączenie został prawomocnie rozstrzygnięty.

Sąd Apelacyjny trafnie zwrócił uwagę, iż określona w art. 401 pkt 1 k.p.c. podstawa wznowienia - wydanie wyroku przez sędziego wyłączonego z mocy ustawy nie obejmuje sytuacji związanej z wyłączeniem sędziego od rozpoznania sprawy na wniosek strony (art. 49 k.p.c.). Na tej podstawie nie można żądać wznowienia postępowania z powodu nieważności. Nie jest bowiem zaliczone do przesłanek wyłączenia z mocy ustawy (art. 48 k.p.c.) prowadzenie sprawy przez sędziego, który podlegał wyłączeniu na podstawie art. 49 k.p.c. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2014 r., V CZ 81/13, nie publ.; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2015 r., II CSK 752/14, nie publ.).

Powódka w skardze o wznowienia postępowania nie powoływała się na podstawę określoną w art. 403 § 2 k.p.c. Dlatego Sąd Apelacyjny nie mógł dopuścić się naruszenia tego przepisu.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącej z urzędu orzeczono na podstawie art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o advokaturze (j. t. Dz. U. z 2016 r., poz. 1999, ze zm.) w zw. z § 2 pkt 1, § 4 ust. 1 i 3, § 8 pkt 4, § 14 pkt 2, § 16 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. poz. 1801), w zw. z § 22 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości

z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. poz. 1714).

jw